

Veldhovense aanpak kredietcrisis

Veldhoven,
MP/AE/GV/CB

Inleiding.....	4
Probleemstelling.....	4
Motie raadsfracties 17 februari 2009	4
Landelijke en provinciale initiatieven	5
Regionale activiteiten	5
Adviezen VNG	5
Samenvoegen van adviezen.....	6
Wat kunnen wij doen	6
Maatregelen in de woningbouw	6
1. Garantiefonds	7
2. Verhoging van het budget voor startersleningen.....	7
3. Kredietfaciliteiten voor projectontwikkelaar.....	7
Maatregelen met het karakter van een investeringsimpuls.....	8
4. Verhoging woningsubsidie voor verbetering van het energielabel van particuliere woningen	8
5. Opknappen Cobbeek qua bestrating en groen 2009	8
6. Bevordering energielabel en meerjarig onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen (excl. scholen)	9
7. Versneld uitvoeren maatregelen binnenmilieu bestaande scholen	9
8. Versneld uitvoeren aanleg "Park Muggenhol".....	9
9. Renovaties Park Look-Zonderwijk	10
10. Versnelde aanleg kunstgrasvelden	10
11. Verplaatsen gemeentewerf naar Habraken.....	10
12. Renovaties groenvoorziening Heikant.....	10
13. Rotonde Dom-Heike.....	10
14. Plaatsen ondergrondse afvalcontainers/KFF	11
Maatregelen binnen de gemeentelijke organisatie	11
15. Versnelde betaling rekeningen	11
16. Doorgaan met de dereguleringsaanpak	11
Maatregelen om de effecten te verzachten.....	12
17. Netwerkontginning verborgen vacatures.....	12
18. Klantmanager specifiek voor jongeren.....	12
19. Extra inzet schuldhulpverlening	12
Maatregelen met een regionaal karakter.....	13
20. Deelname actieplan Arbeidsmobiliteit Brainport (SRE)	13
21. Herijking werkboulevard/HRM Steunpunt.....	13
Tabel maatregelen en kosten	13
Beleidsadvies en financiën	15
Deelname actieplan Arbeidsmobiliteit Brainport (SRE)	17

Herijking werkboulevard/HRM Steunpunt.....	18
--	----

Inleiding

Medio 2008 heeft zich een wereldwijde kredietcrisis ingezet. De gevolgen van die crisis zijn aanzienlijk, ook voor de economie en werkgelegenheid in onze regio. Zowel op Europees als op landelijk en provinciaal niveau wordt overlegd hoe deze crisis moet worden bestreden. Het is van belang dat "alle hens aan dek gaan" om de crisis een halt toe te roepen. Er moeten initiatieven ontwikkeld worden om de nadelige gevolgen voor de economie en werkgelegenheid in onze gemeente en onze regio te beperken. In dit plan van aanpak schetsen wij achtergronden en initiatieven van andere organen en mogelijkheden die wij als gemeente zouden kunnen inzetten. Vervolgens presenteren wij een aantal mogelijke actiepunten van de gemeente Veldhoven en een overzicht van de daaraan verbonden financiële consequenties.

Probleemstelling

Krediet is te lang te gemakkelijk verkrijgbaar geweest. De problemen die dit met zich meebracht werden als eerste zichtbaar op de huizenmarkt in de Verenigde Staten. Banken en kredietverstrekkers hadden teveel mensen toegestaan teveel geld te lenen. Toen de huizenprijzen tegen de verwachtingen in toch gingen dalen, konden deze mensen hun leningen niet meer betalen. Banken en andere kredietverstrekkers dachten deze leningen goed beschermd te hebben. De leningen werden in ingewikkelde financiële constructies gegoten en deze werden doorverkocht aan institutionele (zakelijke) investeerders. Doorverkoop van al deze gecombineerde hypotheekpakketten aan institutionele investeerders bood helaas ook niet de bescherming die banken en kredietverstrekkers hadden verwacht. Het vertrouwen van de financiële instellingen in elkaar en het vertrouwen van consumenten daalde. Hierdoor konden bedrijven niet meer aan geld komen en gingen consumenten minder investeren. Het gevolg is dat de economie inzakte, er ontslagen vielen en de waarde van veel vermogen in onroerend goed en aandelen smolt als sneeuw onder de zon.

Ook in onze regio zijn de gevolgen al snel merkbaar geworden. Grote bedrijven als Philips, ASML, DAF en NXP moesten hun productie inkrimpen. Toeleverende kleinere bedrijven werden in de stroom meegezogen. De eerste massaontslagen zijn volgens ingewijden slechts een voorbode van de veel grotere ontslaggolf die in de zomer het gevolg zal zijn.

Anderzijds wordt ook wel gesteld dat de kredietcrisis mede een gevolg is van "bangmakerij". Consumenten stellen hun duurdere aankopen nog even uit. Men wacht met het kopen van een huis omdat de prijzen nog wel zullen dalen. Een feitelijke inkomensachteruitgang is nog slechts een relatief kleine groep overkomen. Maar het vertrouwen is niet groot, men kiest liever het zekere voor het onzekere.

De uitdaging is om het vertrouwen te herstellen en tegelijkertijd de economie een impuls te geven zodat bedrijven het hoofd boven water kunnen houden en weer kunnen investeren. Dat is een grote uitdaging, waarvan wij op lokaal niveau slechts op bescheiden wijze zullen kunnen bijdragen. Maar ook hier geldt dat alle kleine beetjes helpen.....

Motie raadsfracties 17 februari 2009

De fracties van PvdA, VSA en VVD hebben op 17 februari jl. gezamenlijk een motie ingediend, die met algemene stemmen is aangenomen, waarin het college wordt gevraagd om "na te gaan of er projecten zijn die eerder uitgevoerd kunnen worden en investeringen zijn die eerder gedaan kunnen worden dan gepland staat".

Met deze nota wordt antwoord gegeven op de bovenstaande vraag.

Landelijke en provinciale initiatieven

Zoals aangegeven vindt op verschillende niveaus overleg plaats welke initiatieven een bijdrage zouden kunnen leveren aan het bestrijden van (de gevolgen van) de kredietcrisis. Landelijke initiatieven liggen zowel in de sfeer van investeringsimpulsen als in de sfeer van bezuiniging op kosten. Het macrokarakter van deze initiatieven zal voor de gemeente nauwelijks extra aanknopingspunten betekenen. Het spreekt overigens voor zich dat verschillende initiatieven elkaar kunnen versterken.

Meer aandacht hebben wij voor de provinciale initiatieven. De provincie heeft aanvankelijk een pakket maatregelen voorgesteld waarmee ongeveer € 400 miljoen is gemoeid; dit bedrag is later opgehoogd naar € 1 miljard, als de voorgenomen verkoop van Essent geëffectueerd zou worden.

Het gaat bij de provincie vooral om stimuleringsmaatregelen die een effect sorteren voor de versterking van de economische structuur van de provincie. De projecten richten zich vooral op de versterking van de arbeidsmobiliteit, op innovatieve starters, de herstructurering van bedrijventerreinen, kennis en innovatie, het Midden- en Kleinbedrijf, de woningbouw, energiebesparing en monumenten. Korthedshalve wordt verwezen naar de "maatregelenpakket economische recessie" zoals voorgelegd aan de vergadering van 6 maart 2009 van de commissie Bestuur en Middelen van de provincie.

Daarnaast heeft ook de Brabants Zeeuwse Werkgevers (BZW) bij schrijven van 19 december 2008 een aantal aanbevelingen aan de gemeenten gedaan.

Regionale activiteiten

Ook in de regio zijn diverse initiatieven ontwikkeld. Op SRE-niveau is een actieplan "arbeidsmobiliteit in de Brainportregio" (bijlage 1) opgesteld. Het actieplan omvat verschillende plannen en initiatieven die betrekking hebben op behoud en bevordering van kennis en vakmanschap en snelle re-integratie en doorstroom van nieuwe werklozen. Het gaat om de volgende specifieke acties, waarvoor ook een financiële bijdrage van de gemeente wordt gevraagd:

1. Borgen van voldoende menskracht bij het WERKbedrijf en sociale diensten voor de opvang van de sterk verhoogde opvang van klanten;
2. Het verzamelen van zoveel mogelijk vacatures via een meldpunt en publiciteitsacties op de werkpleinen;
3. Een virtueel mobiliteitscentrum voor ondernemers, dat allerlei private initiatieven verbindt, zowel lokaal als sectoraal;
4. Samenwerking van bedrijfsleven, werkpleinen en onderwijs in een servicepunt techniek waar werkzoekenden en ondernemers zoveel mogelijk bij vacaturevervulling en scholing deskundig worden bijgestaan;
5. Een scholingsaanpak voor zowel werkenden, werklozen, uitzendkrachten als kenniswerkers.

Bovendien is door de Stichting Brainport een extra sterke lobby naar Den Haag ingezet om zich hard te maken voor de belangen van de Brainport-regio. Daarvoor zijn 6 specifieke maatregelen opgesteld om de innovatie- en concurrentiekracht te behouden.

Adviezen VNG

Ook binnen de VNG is ingesprongen op de vraag van gemeenten wat zij kunnen doen om de gevolgen van de crisis te beperken.

Bij schrijven van 27 januari 2009 heeft de VNG in een ledenbrief aangegeven welke randvoorwaarden door het Rijk dienen worden ingevuld en wat gemeenten zélf zouden

kunnen doen. Het gaat daarbij om “tijdelijke” maatregelen, omdat structurele maatregelen moeilijk kunnen worden teruggedraaid indien de economie weer op gang is gekomen. In de zogenaamde gereedschapskist van de VNG gaat het om een aantal mogelijkheden in de sfeer van investeringen die de bedrijvigheid van de particuliere sector vergroten en het opvangen van financiële effecten bij inwoners.

Op 4 maart heeft de VNG gemeenten geïnformeerd over initiatieven die ruim 140 gemeenten met het oog op deze problematiek al hebben ontwikkeld. In de lijst gemeentelijke projecten is aangegeven welke gemeente welke projecten doorvoert, hoeveel geld en hoeveel manjaren daarmee zijn gemoeid. Deze lijst bevat in ieder geval voorbeelden waaruit geput kan worden.

Samenvoegen van adviezen

Veel initiatieven en adviezen van de verschillende overheden en organisaties lijken op elkaar of hebben verband met elkaar. Om die reden hebben wij, waar mogelijk initiatieven vergeleken en samengevoegd, en waar wenselijk over deze initiatieven in deze nota nader geadviseerd.

Wat kunnen wij doen

Wij maken gebruik van de suggesties en initiatieven van de Vereniging Nederlandse Gemeenten, provincie en Brabants Zeeuwse Werkgevers. Om zoveel mogelijk gebruik te maken van de kennis en creativiteit binnen onze organisatie hebben wij bovendien de problematiek breed onder de aandacht gebracht en gevraagd om hierover mee te denken. Daarnaast is in het kader van woningbouw contact gezocht met de marktpartijen die participeren in het Platform Wonen. Dit heeft geleid tot een groot aantal ideeën en concrete plannen. De ideeën en plannen zijn beoordeeld en uiteindelijk is hieruit een selectie gemaakt. Hieronder geven wij per plan aan wat de opzet is, hoeveel (extra) geld hiermee gemoeid is en welk effect hiervan verondersteld wordt.

In de plannen die worden voorgelegd gaat het, al dan niet in combinatie, om

- intensivering van beleid, waarmee wordt bedoeld dat een reeds bestaande regeling tijdelijk extra wordt gefaciliteerd;
- om investeringen of andere maatregelen waarmee extra omzet voor bedrijven wordt gegenereerd. Effect hiervan is dat de bedrijvigheid en werkgelegenheid wordt behouden. Bovendien versterken investeringen de financiële situatie van de bedrijven en de mogelijkheden om krediet te verkrijgen bij de kredietverstrekkers;
- bevordering van de werkgelegenheid danwel beperking van werkloosheid of de gevolgen van verlies van inkomen.

Opgemerkt dient te worden dat het van groot belang is om waar mogelijk bestaande plannen en planningen (versneld) door te voeren. Door als gemeente op dít moment te investeren kan én de bedrijvigheid worden gestimuleerd, én kan een impuls worden gegeven waar, zoals eerder aangegeven, ook het vertrouwen een belangrijke factor is in de oplossing van de problemen.

Maatregelen in de woningbouw

Een groot aantal ingediende ideeën heeft betrekking op maatregelen die de bouw en verkoop van woningen stimuleren. Ook landelijk en provinciaal richten diverse initiatieven zich op de bouwsector, waar immers vaak de eerste forse klappen vallen. De verschillende initiatieven hebben ertoe geleid dat in onze gemeente een werkgroep

Woningbouwstimulatie is opgericht. Deze werkgroep, die bestaat uit een collectief van de 5 grootste ontwikkelende en bouwende partijen, heeft diverse plannen ontwikkeld. Deze plannen worden nu besproken met de provincie. Alle verschillende ideeën zijn uiteindelijk samengevoegd tot 3 belangrijke initiatieven die een impuls moeten geven aan de woningbouw:

1. Garantiefonds

De verkoop van nieuwbouwwoningen in Veldhoven stukt, omdat de potentiële kopers hun bestaande woning niet verkocht kunnen krijgen. Dit is te bestrijden middels een garantiefonds. Omtrent dit garantiefonds zijn nog diverse onduidelijkheden. Deze zullen in de komende weken worden weggewerkt. Niettemin hebben wij deze suggestie als in deze nota betrokken.

Het garantiefonds garandeert aan de koper van een nieuwbouwwoning in Veldhoven de verkoop van zijn te verlaten woning. De 5 grote ontwikkel- en bouwpartijen in Veldhoven zijn bereid en in staat met ondersteuning door de gemeente een dergelijk fonds op te richten en in eerste instantie voldoende armslag te geven. De gemeentelijke bijdrage bestaat uit de storting van een derde van de "premie" bij elke woning waarbij van de regeling gebruik gaat worden gemaakt. Er is berekend dat deze bijdrage in totaal €1,4 miljoen kan bedragen, over een periode van 3 jaar, waarbij de verkoop van ongeveer 280 nieuwbouwwoningen is betrokken. Deze premie is te beschouwen als een maatregel in het kader van het risicomanagement: hiermee wordt het op dit moment dreigende risico van stilvallen van de bouwproductie (en dus grondverkoop) verkleind.

Daarnaast is er een garantiestelling benodigd om de kredietwaardigheid van het fonds te bewerkstelligen. De maximale hoogte van deze garantstelling is enkele tientallen miljoenen euro's, waarop in geval van blijvende marktstagnatie een beroep gedaan moet kunnen worden. De marktpartijen zijn bereid en in staat in voorkomend geval de eerste €5 miljoen voor hun rekening te nemen. Het is de rol van de overheid de verdere garantstelling op zich te nemen.

Er is door de gemeente Veldhoven aan de provincie verzocht om gezamenlijk en voor een significant bedrag deze rol op ons te nemen. Hier is door de provincie welwillend op gereageerd maar nog geen concreet antwoord op gegeven.

Nadat de verschillende betrokken partijen hun inbreng definitief hebben gemaakt, zullen wij de voorstellen completeren en zo spoedig mogelijk alsnog voorleggen.

2. Verhoging van het budget voor startersleningen

Het budget voor startersleningen, toepasbaar aan de onderzijde van de nieuwbouwmakrt, is door ons substantieel verhoogd. Deze maatregel had al op korte termijn effect: van de in productie zijnde nieuwbouw starterswoningen wordt nu reeds een aantal met gebruikmaking van dit instrument verkocht. De raad heeft op 7 april 2009 besloten om bij het Stimuleringsfonds voor de Volkshuisvesting (SVn) een bedrag van € 1.000.000 onder te brengen en SVn te verzoeken dat bedrag te beheren voor de gemeente ten behoeve van het verstrekken van startersleningen in Veldhoven.

3. Kredietfaciliteiten voor projectontwikkelaar

De beperkingen die de projectontwikkelaars ondervinden bij het verkrijgen van krediet, onder andere voor aankoop van grond, zijn eveneens van invloed op de stagnering van nieuwbouwprojecten. Het verstrekken van kredietfaciliteiten zal een impuls kunnen geven aan nieuwbouwplannen. Op verzoek zal de provincie de benodigde middelen beschikbaar stellen.

Maatregelen met het karakter van een investeringsimpuls

Een van de kenmerken van de kredietcrisis is dat particulieren en bedrijven hun grotere aankopen even uitstellen in afwachting van de ontwikkelingen. Gevolg hiervan is dat de omzet in bedrijven stagneert, waardoor nieuwe investeringen achterblijven en de werkgelegenheid verminderd. In deze paragraaf lichten wij initiatieven toe die met name tot doel hebben om, eventueel vervroegd, te investeren. Voor een deel gaat het om plannen die tóch al bestonden, maar voor een later tijdstip. Voor een ander deel gaat het om plannen die nieuw zijn of intensiever dan in eerste instantie gepland. Door deze investering in 2009 en 2010 uit te voeren wordt de werkgelegenheid in diverse sectoren bevorderd. Wij zullen bij de aanbestedingen voor deze investeringen uitgaan van ons huidige inkoopbeleid. Gebleken is dat bij veel openbare aanbestedingen met name regionale aannemers inschrijven.

4. Verhoging woningsubsidie voor verbetering van het energielabel van particuliere woningen

Onze gemeente kent een woningsubsidie van € 750 per aanvraag. Hiervoor is eenmalig een bedrag van € 20.000 beschikbaar gesteld. Dit budget was in korte tijd op. Een substantiële verhoging van de subsidie, en dan met name gericht op een beter energieverbruik, zal leiden tot extra installatie- en bouwactiviteiten. Maar minstens even belangrijk is het milieuaspect van een lager energieverbruik dat het resultaat zal zijn. Om met name in 2009 en 2010 een investeringsimpuls te bereiken wordt voorgesteld om alléén voor deze 2 jaren een extra woningsubsidie in te stellen. Voor deze subsidie zou zowel in 2009 als in 2010 een bedrag van € 100.000 in een subsidieregeling kunnen worden gestoken. De nadere details van een dergelijke subsidieregeling kunnen in de subsidieverordening worden uitgewerkt.

5. Opknappen Cobbeek qua bestrating en groen 2009

In het opknappen van Cobbeek was gefaseerd voorzien in 2009 en 2010 (kosten geraamd op € 900.000). Het versneld laten uitvoeren van het hele plan in 2009 betekent een verschuiving van reeds voorzien krediet naar 2010 en naar 2009. Om de plannen voor te kunnen bereiden en uit te voeren is ook extra personele inzet noodzakelijk. De extra kosten voor de inventarisatie, het maken van het plan, de communicatie met de burgers, het maken van het bestek en toezicht houden op de uitvoering worden voorlopig geraamd op € 40.000 voor 2009 en € 30.000 voor 2010.

6. Bevordering energielabel en meerjarig onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen (excl. scholen)

Uitvoering van maatregelen zoals staan vermeld in de Energie Prestatie Adviezen en actualisatie meerjarig onderhoudsplan gemeentelijke gebouwenbeheer (excl. scholen). Voor de gemeentelijke gebouwen is een beheerprogramma van Planon aangeschaft in 2008. Een onderdeel hiervan is het meerjaren onderhoudsplan (MJOP). De beschikbare gegevens, waarop het onderhoudsprogramma wordt gebaseerd, moeten worden geactualiseerd en aangepast aan de nieuwe opzet van het MJOP. Dat betekent dat alle gebouwen geïnventariseerd moeten worden. Hiervoor is echter geen personele capaciteit beschikbaar noch zijn hiervoor middelen aangevraagd in de Begroting. Tegelijkertijd kunnen bij de actualisatie, de Energie Prestatie Adviezen worden betrokken waarin de mogelijkheden zijn geïnventariseerd om de gemeentelijke gebouwen energiezuiniger te maken. Een substantiële inzet van financiële middelen, en dan met name gericht op een beter energieverbruik, zal leiden tot extra installatie- en bouwactiviteiten. Op den duur verdienen de investeringen zich min of meer terug in een lager energieverbruik. Maar minstens even belangrijk is hierbij het milieuaspect van een lager energieverbruik. Om met name in 2009 en 2010 een investeringsimpuls te bereiken wordt voorgesteld om de actualisatie van het onderhoud en diverse energiebevorderende maatregelen in deze 2 jaren te implementeren. Voor het uitvoeren van de Energie Prestatie Adviezen is totaal een extra bedrag nodig van € 1.750.000,- voor 32 gemeentelijke panden. Voor het actualiseren en aanpassen van het MJOP bedragen de kosten in 2009 € 70.000,-. Voor advies- en verdere uitvoeringskosten van de Energie Prestatie Adviezen bedragen de kosten in 2009 € 25.000,- en in 2010 € 25.000,-. De genomen maatregelen leiden tot energiebesparingen die een positief effect zullen hebben op de exploitatie van de panden door de huurders/gebruikers.

7. Versneld uitvoeren maatregelen binnenmilieu bestaande scholen

In 2008 is door de raad een krediet van € 35.000 beschikbaar gesteld voor een onderzoek naar maatregelen ter verbetering van het binnenmilieu van basisscholen en scholen voor speciaal onderwijs. De verbeteringen zouden binnen een periode van 4 jaar gerealiseerd moeten worden. De rapportage van Veldvest, die eind april is ontvangen, is de basis voor de werkzaamheden die kunnen aanvangen in het 4^e kwartaal en in 2010 kunnen worden afgerond. Naar verwachting is een totaalbedrag van € 1.400.000 nodig voor de aanpassing van de bestaande schoolgebouwen. Door het krediet beschikbaar te stellen voor 2009 (€ 630.000), 2010 (€ 420.000) en 2011 (€ 350.000) kunnen de werkzaamheden op korte termijn uitgevoerd worden waarmee de installatiebranche op een belangrijk moment een investeringsimpuls ontvangt.

8. Versneld uitvoeren aanleg "Park Muggenhol"

Als onderdeel van het noordelijke woongebied wordt de zogenaamde Groene Spie opnieuw ingericht als groenzone ten behoeve van de reeds aanwezige en nieuw te ontwikkelen woningen aan de noordkant van de gemeente Veldhoven en de woningen in Meerhoven op Eindhovens grondgebied. Voorlopig is er als dekking voor dit project een bedrag van € 5,5 miljoen gereserveerd binnen Fonds BOVO. De geraamde kosten bedragen € 5 miljoen. Dit is gebaseerd op de inzichten die tot op heden bekend zijn met betrekking tot de omvang en kwaliteit van het park en voor een deel ook nodig zijn voor aankoop van grond. Omdat er echter zeker van te zijn dat het project ook daadwerkelijk wordt uitgevoerd in 2009 is inhuur van extra personele capaciteit voor € 50.000 noodzakelijk, dekking voor deze kosten kan worden gevonden in het Fonds BOVO.

9. Renovaties Park Look-Zonderwijk

Het renoveren van het totale park, circa 75.000 m², tussen de wijken Look en Zonderwijk geeft een impuls aan het verbeteren van de leefbaarheid. Het appél van omwonenden om het park aan te pakken is groot. Werkzaamheden binnen de renovatie bestaan uit het opknappen grasvelden, paden, meubilair, plantsoenvakken, rooien en aanbrengen van bomen en beplanting. De voorbereidingen kunnen in september worden opgestart indien er middelen beschikbaar komen om deze voorbereidingen uit te besteden (€ 50.000). Uitvoering van de renovatie kan dan begin 2010 plaatsvinden als er krediet (€ 500.000) voor de renovatie in 2010 beschikbaar wordt gesteld. Voor de renovatie is de vaststelling van het groenbeleidsplan (september 2009) wel een belangrijke voorwaarde.

10. Versnelde aanleg kunstgrasvelden

Voor de aanleg van kunstgrasvelden bij de sportverenigingen (RKVVO, Rood-Wit en SDO) is in de meerjarenbegroting reeds een bedrag van € 1.050.000,- opgenomen. Respectievelijk 722002 Kunstgrasveld RKVVO € 450.000 in 2009, 722003 Kunstgrasveld Rood Wit voor € 450.000 in 2011 en nog aan te vragen kunstgrasveld SDO voor €150.000 ten last van de stelpost gereserveerde begrotingsruimte voor 2010. Het is mogelijk deze investering naar voren te halen en alvast gedeeltelijk in 2009 (RKVVO en SDO) en 2010 (Rood-Wit) te laten uitvoeren. Er kan gedacht worden aan gefaseerde aanleg, bijvoorbeeld 2 velden in 2009 en de overige velden in 2010. Om met name in 2009 en 2010 een investeringsimpuls te bereiken wordt voorgesteld om de aanleg van kunstgras zoveel als haalbaar in deze 2 jaren te implementeren. Daarbij dient rekening te worden gehouden met een aanbestedingsprocedure die naar verwachting ten minste 3 maanden zal duren. Voor het versneld (laten) maken van de bestekken van kunstgrasvelden SDO en Rood Wit is € 10.000 extra nodig.

11. Verplaatsen gemeentewerf naar Habraken

De gemeentewerf kan in principe naar bedrijventerrein Habraken worden verplaatst. Echter de kosten voor de aankoop van de benodigde grond op Habraken zou gefinancierd moeten worden door de opbrengst van de grond op de huidige locatie. Er is nog geen ontwikkelplan voor de grond die vrij komt op het bestaande terrein. Om toch de gemeentewerf snel naar Habraken te kunnen verplaatsen zal er tussentijds een aanvullend krediet beschikbaar moeten worden gesteld van € 1.090.000 in 2009 en € 2.400.000 in 2010.

12. Renovaties groenvoorziening Heikant

In het kader van de leefbaarheid is het renoveren van de bestaande groenvoorzieningen in de oudere gedeelten van de Heikant op korte termijn gewenst. Het betreft circa 15.000 – 18.000 m². Werkzaamheden bestaan uit het opknappen plantsoenvakken, rooien en aanbrengen bomen en beplanting. De voorbereidingen kunnen in september worden opgestart indien er middelen beschikbaar komen om deze voorbereidingen uit te besteden (€ 50.000). Uitvoering van de renovatie kan dan begin 2010 plaatsvinden als er krediet (€ 250.000) voor de renovatie in 2010 beschikbaar wordt gesteld. Ook voor deze renovatie geldt dat de vaststelling van het groenbeleidsplan (september 2009) een belangrijke voorwaarde is.

13. Rotonde Dom-Heike

Al eerder is het wenselijk gebleken om de verkeerssituatie bij Dom-Heike-Berg aan te passen. In de rapporten van ACE uit 2000, in het kader van de herinrichting van het Verblijfsgebied Heikant-Kelen, werd al gesproken over reconstructie van dit kruispunt,

maar was geen onderdeel van het beschikbaar gestelde krediet in het kader van de te nemen 30-km maatregelen in het verblijfsgebied. De locatie is ook in 2002 aangemeld als onderdeel voor subsidie in het kader van de Dijsselbloem-gelden (verdubbeling van de Heerbaan vanaf de verhoogde rotonde en tot aan de Sterrenlaan en de herinrichting van de Heerbaan tot aan de Sondervick), maar werd helaas niet gehonoreerd. Vervolgens is de locatie opnieuw genoemd in het Verkeerscirculatieplan (maatregel 4.9 verbeteren fietsoversteekbaarheid Dom-Berg/Heike). Een goede, maar niet goedkope oplossing is de aanleg van een rotonde (geraamde kosten € 300.000). In september 2008 is maatregel 4.9 in het uitvoeringsplan VCP in de commissie aan de orde geweest. In principe was de realisatie gepland voor 2012 en zouden de financiële consequenties van alle maatregelen uit het VCP bij de begroting 2010 in beeld worden gebracht. Dit project kan echter versneld worden uitgevoerd. In 2009 is er dan € 50.000 nodig voor de voorbereiding en in 2010 kan er vervolgens gestart worden met de uitvoering.

14. Plaatsen ondergrondse afvalcontainers/KFF

Dit betreft de investering voor het plaatsen van zowel glascontainers op verzamel punten in de wijk (circa 50 stuks) als afvalcontainers op bestaande hoogbouwlocaties (circa 100 stuks). De totale investering in de containers bedraagt € 900.000. Dit is de exclusief de voorbereidingskosten van € 30.000 voor locatiebepaling, afstemming bewoners, afstemming leverancier, uitgifte persoonlijke passen, communicatie en nazorg. Ook dient er vanaf 2010 rekening te worden gehouden met jaarlijkse onderhoudskosten welke worden begroot op ca. € 70.500, welke na besluitvorming over de beschikbaarstelling van dit krediet zullen worden opgevoerd in de Begroting 2010.

Indien er voor gekozen wordt om ook ondergrondse KFF containers te plaatsen dient er rekening gehouden te worden met een toename van circa 50 containers. Het benodigde investeringsbedrag zal dan € 300.000 en de jaarlijkse onderhoudskosten € 15.000 hoger worden. Daarnaast dienen dan ook de voorbereidingskosten te worden verhoogd met € 20.000.

Maatregelen binnen de gemeentelijke organisatie

15. Versnelde betaling rekeningen

Veel ondernemers hebben behoefte aan financiële middelen om lonen en voorraden te financieren. Nu ook de banken weinig bereid zijn om extra rekening-courantkrediet te verstrekken is het van groot belang dat de rekeningen van ondernemers snel betaald worden. Door VNG en Rijk is geadviseerd zoveel mogelijk de rekeningen binnen 2 weken na ontvangst (en mits akkoord met levering) te betalen. Ook in onze gemeente worden rekeningen al sinds enkele maanden sneller betaald, maar dat is nog geen algemene regel. Uit landelijk onderzoek is gebleken dat met name provincie en gemeenten nog te lange betalingstermijnen hanteren. Wij zullen binnen de organisatie nogmaals nadrukkelijk wijzen op de afspraak om waar mogelijk de ontvangen facturen zo snel mogelijk te betalen.

16. Doorgaan met de dereguleringsaanpak

In 2008 is, in overleg met het bedrijfsleven, onderzoek gedaan naar vermindering van de administratieve lasten en een maatregelenplan gemaakt. Een groot deel van dit plan is al uitgevoerd of wordt op korte termijn (uiterlijk 2010) uitgevoerd.

Daarnaast zijn alle verordeningen geïnventariseerd en de meeste verordeningen geactualiseerd en gedereguleerd. Planning is om de actualisering en deregulering in 2009 af te ronden.

Het opstellen van nieuwe regels wordt zoveel mogelijk beperkt. Als regels toch noodzakelijk zijn, zal in overleg met het bedrijfsleven, worden gezocht naar oplossingen die zo min mogelijk belastend zijn.

Maatregelen om de effecten te verzachten

17. Netwerkontginning verborgen vacatures

Op het terrein van bevordering van de werkgelegenheid wordt resultaat verwacht indien actief vacatures worden ontgonnen. Met een projectmatige aanpak en de inzet van een jobhunter gedurende 2 dagen per week worden op systematische wijze werkgevers in kaart gebracht waar nog potentiële vacatures zijn. Het te ontginnen netwerk is naar verwachting voor een langere periode bruikbaar en zal zodoende op de langere termijn tot beperking van de schadelast Wwb kunnen leiden. Wij stellen voor om een dergelijke functie voor een periode van 2 jaar in te passen. De salariskosten en bijkomende kosten worden geschat op € 25.000 per jaar.

18. Klantmanager specifiek voor jongeren

Ook in Veldhoven lijken zich steeds meer jongeren met multiproblematiek te melden voor een Wwb-uitkering. Jongeren zijn de grote slachtoffers van de crisis: niet alleen werkloosheid, maar ook afgebroken opleidingen en psychische beperkingen komen steeds meer voor. De aanstelling van een specifieke klantmanager die zich met het aandachtsgebied jongeren bezighoudt zou belangrijk kunnen bijdragen aan beperking van de gevolgen voor deze specifieke doelgroep. Aanstelling zou op experimentele basis kunnen tot 1 januari 2011. Daarna moet er geëvalueerd worden of een klantmanager speciaal voor jongeren dan nog noodzakelijk is. De salariskosten en bijkomende kosten worden geschat op € 55.000 per jaar. Voor 2009 betekent dit nog € 27.500.

19. Extra inzet schuldhelpverlening

De gevolgen van ontslagen en werktijdverkorting leiden, in combinatie met extra acquisitie van de klantmanager Zorg, tot een flinke toename van het aantal verzoeken om schuldhelpverlening. In 2008 is een werkproces ontwikkeld waarin Maatschappelijk werk Dommelregio en de Unit Schuldhelpverlening van de gemeente Eindhoven voor het belangrijkste deel verantwoordelijk zijn voor de uitvoering. De grote toeloop van nieuwe aanvragen leidt er echter toe dat er binnen het proces bij Dommelregio belangrijke achterstanden, en daarmee wachttijden, ontstaan. Zeker in het moeizame proces waarin cliënten zich uiteindelijk begeven is dit een ongewenste situatie. Om die reden is het noodzakelijk om de capaciteit voor schuldhelpverlening bij Dommelregio uit te breiden.

Op dit moment is de inzet van Dommelregio vastgelegd in een zogenaamd "prestatiecontract". Na inventarisatie van de benodigde extra inzet zal aanpassing van het prestatiecontract noodzakelijk zijn. Naar verwachting zal het gaan om uitbreiding met een volledige FTE bij Dommelregio. De daarmee gepaarde kosten worden voorlopig geschat op € 75.000 per jaar. Overigens bestaat de verwachting dat de extra inzet na verloop van tijd niet meer nodig zal zijn. Daarom achten wij een extra investering voor 1,5 jaar, tot een bedrag van € 112.500 voorsnog voldoende om de verwachte problemen het hoofd te kunnen bieden.

Maatregelen met een regionaal karakter

20. Deelname actieplan Arbeidsmobiliteit Brainport (SRE)

In het begin van de nota is al melding gemaakt van de activiteiten die in gezamenlijkheid door de gemeenten, het SRE en Stichting Brainport worden ontwikkeld om een impuls te geven aan de arbeidsmobiliteit in de regio. Kort samengevat gaat het in dit omvangrijke plan om antwoord te geven op twee problemen:

- het tekort op middellange termijnprobleem aan (technische) vakmensen vanaf 2011. Daarom is het plan niet alleen gericht op het zoveel mogelijk verzachten van de gevolgen van de crisis, maar juist ook om dat vakmanschap te behouden en te versterken wat we straks nodig hebben. Daarbij gaat het vooral om technische sectoren.
- Acties om de gevolgen van de crisis zoveel mogelijk te verzachten.

In bijlage 1 worden de betreffende acties nader toegelicht.

De uitvoering van het plan is neergelegd bij verschillende organisaties op basis van hun primaire verantwoordelijkheid. Het betreft: WERKbedrijf, gemeenten, sectorfondsen, Brainport, SRE en Provincie.

Het is de bedoeling dat het plan duurzame samenwerking tussen overheid en bedrijfsleven creëert, ook na de crisis.

Voor dit plan wordt een bijdrage gevraagd van de gemeente (€ 187.818). Aanvankelijk werd er daarbij vanuit gegaan dat de gemeenten een overschot aan middelen zouden kunnen inzetten uit het zogenaamde "werkdeel wwv" of participatiefonds. Dit is echter technisch niet mogelijk vanwege de specifieke verantwoording die de gemeente aan de minister moet doen. Bovendien is in het betreffende budget in Veldhoven geen overschot waar onze gemeente al steeds heeft ingezet op optimale inzet van het werkdeel.

21. Herijking werkboulevard/HRM Steunpunt

In juli 2008 is op basis van een onderzoek in het kader van het programma "Werken in Brainport" gestart met een driejarige pilot Werkboulevard/HRM steunpunten. Het betreft o.a. een steunpunt voor de bedrijventerreinen De Run en De Hurk. Het is een vraaggericht arbeidsmarktinstrument van en voor ondernemers op het gebied van in-, uit- en doorstroom van personeel, op het gebied van scholing, behoud van vakmanschap enz.

De pilot is gestart op het moment van krapte op de arbeidsmarkt. De huidige economische omstandigheden vragen om een herijking van het concept.

De Regiegroep voor dit project heeft op 10 april 2009 de bestuurders van de betrokken ondernemersverenigingen gevraagd om een gedragen en perspectiefrijk "Crisiscenario" uit te werken. In bijlage 1 wordt dit nader toegelicht.

De bijdrage die daarvoor van de gemeente verwacht wordt is naar verwachting relatief gering. Niettemin wordt voorgesteld voor de jaren 2009 en 2010 rekening te houden met een bijdrage van € 15.000 per jaar.

Tabel maatregelen en kosten

In onderstaande tabel A hebben wij een overzicht van maatregelen en kosten opgenomen met betrekking tot de voorstellen die naar onze mening direct uitgevoerd

kunnen worden. Daarna volgt een tabel B, waarin de voorlopige ramingen t.a.v. de nog te bespreken voorstellen zijn opgenomen.

Tabel A: m.b.t. voorstellen die direct uitgevoerd kunnen worden:

Maatregel	Extra investering 2009	Extra investering 2010	Verschuiving van budget of krediet
1. Garantiefonds	ntb	ntb	
2. Verhoging van het budget voor starters- leningen (*)	€ 1.000.000		
3. Kredietfaciliteiten projectontwikkelaar			
4. Verhoging woningsubsidie voor verbetering van het energielabel van particuliere woningen	€ 100.000	€ 100.000	
5. Opknappen Cobbeek	€ 40.000 (inhuur extra capaciteit)	€ 30.000 (inhuur extra capaciteit)	€ 300.000 verschuiven van 2010 naar 2009
6. Bevordering energielabel en meerjarig onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen (exclusief scholen)	€ 95.000 (inhuur extra capaciteit)	€ 25.000 (inhuur extra capaciteit) € 1.750.000	
7. Versneld uitvoeren maatregelen binnenmilieu bestaande scholen (**)	€ 630.000	€ 420.000	
8. Versneld uitvoeren aanleg "Park Muggenhol"	€ 50.000 (inhuur extra capaciteit)		€ 1.900.000 verschuiven van 2012 en 2013 naar 2010
9. Renovaties Park Look-Zonderwijk	€ 50.000 (inhuur extra capaciteit)	€ 500.000	
10. Versnelde aanleg kunstgrasvelden	€ 10.000 (extra capaciteit SDO)	€ 10.000 (extra capaciteit Rood Wit)	€ 150.000 in 2009 voor SDO beschikbaar i.p.v. 2010 722003 Kunstgrasveld Rood Wit € 450.000 beschikbaar in 2010 i.p.v. in 2011
11. Verplaatsen gemeentewerf naar Habraken	€ 1.090.000	€ 2.400.000	

Maatregel	Extra investering 2009	Extra investering 2010	Verschuiving van budget of krediet
12. Renovaties groenvoorziening Heikant	€ 50.000 (inhuur extra capaciteit)	€ 250.000	
13. Rotonde Dom-Heike	€ 50.000	€ 300.000	
14. Plaatsen ondergrondse afvalcontainers/KFF (***)	€ 30.000/€ 15.000 € 900.000/€ 300.000		
15. Versnelde betaling rekeningen			
16. Doorgaan met de dereguleringsaanpak			
17. Netwerkontginning verborgen vacatures	€ 25.000	€ 25.000	
18. Klantmanager specifiek jongeren	€ 27.500	€ 55.000	
19. Extra inzet schuldhelpverlening	€ 75.000	€ 37.500	
20. Deelname actieplan arbeidsmobiliteit Brainport (SRE)	€ 187.818		
21. Herijking werkboulevard/ HRM steunpunt	€ 15.000	€ 15.000	
<i>Totale investeringen</i>	<i>€ 4.740.318</i>	<i>€ 5.917.500</i>	<i>€ 2.800.000</i>

(*) Dit bedrag is al op 7 april 2009 door de Raad € 1 miljoen beschikbaar gesteld.

(**) Voor 2011 is nog bedrag van €350.000 benodigd.

(***) Ten laste van afvalstoffenheffing/egalisereserve.

Beleidsadvies en financiën

De voorstellen uit deze nota behelzen een totaalpakket van € 13.457.818.

Daarvan bestaat € 2.800.000 uit investeringen die naar voren zijn gehaald uit latere jaren. Het verhogen van het budget voor startersleningen met € 1.000.000 is reeds eerder door de gemeenteraad van Veldhoven besloten. Het plaatsen ondergrondse afvalcontainers (€ 1.245.000) wordt verrekend met het afvalstoffentarief dan wel met de egalisereserve afvalstoffenheffing.

Dit betekent dat dit pakket maatregelen, indien het integraal wordt uitgevoerd per saldo een extra investeringsimpuls is van € 8.412.818 (exclusief € 350.000 t.b.v. binnenmilieu scholen voor 2011).

Om de uitvoering te vergemakkelijken wil het college voorstellen dit bedrag te onttrekken aan de vrije reserve en te storten in een "kredietcrisisreserve 2009/2010".

Het college wil graag in samenspraak met de gemeenteraad komen tot een definitieve vaststelling van het maatregelenpakket in de raadsvergadering van 14 juli a.s.

Het college ziet graag de opvattingen van de raad tegemoet over het hier voorgestelde pakket, mogelijk aanvullende suggesties, dan wel nadere prioritering. Daartoe wordt deze nota geagendeerd voor de raadsbijeenkomst van 17 juni a.s.

Op basis van deze raadsbijeenkomst zal het college een raadsbesluit voorbereiden voor de raadsvergadering van 14 juli.

Deelname actieplan Arbeidsmobiliteit Brainport (SRE)

Kort samengevat gaat het in dit omvangrijke plan om antwoord te geven op twee problemen:

- het tekort op middellange termijnprobleem aan (technische) vakmensen vanaf 2011. Daarom is het plan niet alleen gericht op het zoveel mogelijk verzachten van de gevolgen van de crisis, maar juist ook om dat vakmanschap te behouden en te versterken wat we straks nodig hebben. Daarbij gaat het vooral om technische sectoren.
- Acties om de gevolgen van de crisis zoveel mogelijk te verzachten.

Het gaat daarbij ondermeer om de volgende acties:

1. Ondersteuning van private initiatieven om zoveel mogelijk mensen aan werk en scholing te helpen. Daarbij wordt de zogenaamde vestingstad metafoor gebruikt (zie blz. 8 van het Actieplan). Achterliggende gedachte is dat onder normale omstandigheden het merendeel van de knelpunten door marktpartijen zelf opgelost wordt. Door marktpartijen te ondersteunen dat ook nu te doen maken we gebruik van de van nature sterkste motor op de arbeidsmarkt, we noemen dit de buitenste verdedigingsring.
2. Voor die mensen die niet door private partijen kunnen worden geholpen (en dat zijn er nu meer dan normaal) moet er een sterke publieke dienstverlening zijn die de gevolgen voor hen zoveel mogelijk opvangt. Centrum hiervan zijn de werkpleinen in Eindhoven en Helmond (en mogelijk straks ook in Bladel en Valkenswaard). Hiervoor staat het volledige werkapparaat van WERKbedrijf te beschikking. Vanwege de crisis is inzet van extra personeel nodig. Tevens zijn er specifieke voorzieningen nodig die regionaal georganiseerd worden op c.q. vanuit het Werkplein Mercado in Eindhoven. Een massa van vacatures is noodzakelijk om mensen zo snel mogelijk door te geleiden naar werk. Hiervoor worden twee belangrijke instrumenten ingezet: een vacatureoffensief en sectorale transferpunten. Voor niet iedereen zal er volledig betaalde arbeid zijn. Voor hen is verdere scholing de aangewezen weg. Dit kan via verschillende wegen. Hiervoor geeft het plan oplossingen.

Het plan is "werk in uitvoering". Een deel van de gevolgen van de crisis is nog niet uitgekristalliseerd. Daarvoor is een goede communicatiestructuur, ontwikkelingscapaciteit en een nog nader in te zetten reserve nodig. Daarnaast dienen zich nieuwe knelpunten aan, zo zal de komende maanden een aparte aanpak voor de jeugdwerkloosheid van de grond moeten worden getrokken.

De uitvoering van het plan is neergelegd bij verschillende organisaties op basis van hun primaire verantwoordelijkheid. Het betreft: WERKbedrijf, gemeenten, sectorfondsen, Brainport, SRE en Provincie.

Het is de bedoeling dat het plan duurzame samenwerking tussen overheid en bedrijfsleven creëert, ook na de crisis

Voor dit plan wordt een bijdrage gevraagd van de gemeente (€ 187.818). Aanvankelijk werd er daarbij vanuit gegaan dat de gemeenten een overschot aan middelen zouden kunnen inzetten uit het zogenaamde "werkdeel wwv" of participatiefonds. Dit is echter technisch niet mogelijk vanwege de specifieke verantwoording die de gemeente aan de minister moet doen. Bovendien is in het betreffende budget in Veldhoven geen overschot waar onze gemeente steeds heeft ingezet op optimale inzet van het werkdeel. Dit betekent dat deelname aan dit initiatief uit andere middelen dient te worden bekostigd.

Herijking werkboulevard/HRM Steunpunt

In juli 2008 is op basis van een onderzoek in het kader van het programma "Werken in Brainport" gestart met een driejarige pilot Werkboulevard/HRM steunpunten.

Het betreft o.a. een steunpunt voor de bedrijventerreinen De Run en De Hurk. Het is een vraaggericht arbeidsmarktinstrument van en voor ondernemers voor oplossingen op gebied van in-, uit-en doorstroom van personeel, scholing, behoud van vakmanschap enz. Het jaar 2008 was een ontwikkeljaar en 2009 en 2010 waren gericht op de uitvoering.

De publieke financiering werd gedaan door Stichting Brainport (€ 100.000), de provincie (€ 100.000), SRE (€ 200.000) en gemeenten Eindhoven, Best, Veldhoven samen € 200.000. Op basis van een verdeelsleutel draagt Veldhoven € 40.000 bij, waarvan in 2008 € 20.000 uit ons lokale stimuleringsfonds Brainport en in 2009 en 2010 € 10.000 uit de jaarschijven 2009 en 2010 van de nota economisch beleid. Uitgangspunt was in de startperiode hoofdzakelijk dekking uit de publieke middelen en in de loop van de pilot steeds meer bijdragen van ondernemers (totale bijdrage ondernemers geraamd op € 600.000).

Gevolgen economische crisis

De pilot is gestart op het moment van krapte op de arbeidsmarkt. I.v.m. de effecten van de economische crisis is in januari 2009 is besloten tot een herijking van de pilot. Inzet op begeleiding van werk naar werk, advisering bij ontslag, reorganisatie, tijdelijke detachering, collegiale doorlezen enz. Het was de bedoeling om de pilot in juli te evalueren.

De huidige economische omstandigheden zetten de continuïteit van de pilot onder druk. MKB gefocust in de huidige situatie meer op omzet en kosten. Personeelsvragen hebben weinig prioriteit en de bereidheid om te betalen voor HRM-advies en ondersteuning is minimaal.

Hierdoor loopt de co-financiering door het bedrijfsleven fors vertraging op en loopt de continuïteit werkboulevard gevaar.

In de bestuurlijke regiegroep (met o.a. bestuurders van de betrokken gemeenten en ondernemersverenigingen) zijn op 10 april 2009 drie opties besproken:

Optie 1: Pilot stoppen

Gevolgen: Wegvallen diensverleningsstructuur voor werkgevers; meer druk op publieke infrastructuur (mobiliteitcentrum, werkplein Mercado); kosten gemaakt met beperkte baten.

Optie 2: Pilot continueren.

Vertrouwen hebben in het aantrekken van de markt en in het feit dat vanaf eind 2009 begin 2010 de co -financiering door het bedrijfsleven op gang komt. Er is dan een overbruggingskrediet van 6-12 maanden nodig.

Optie 3: Herijking pilot naar extreme omstandigheden; crisisscenario.

Er is bij deze optie nog altijd vertrouwen in het concept maar niet in een snelle aantrekking markt. Het oorspronkelijke concept werkt niet in deze extreme omstandigheden. Een aangepast concept kan meerwaarde hebben en een gunstige uitgangspositie hebben bij aantrekking markt. De infrastructuur blijft in stand houden met een aangepaste agenda. Er komt dan, gedurende de crisis een dubbele inhoudelijke agenda: enerzijds inzetten op werk naar werk (brandjes blussen, druk op publieke

infrastructuur wegnemen) en anderzijds: behoud vakmanschap, inzetten op jeugd werkeloosheid, anti- cyclisch scholen (voorsorteren op toekomst, fundament versterken).

Op 10 april 2009 is afgesproken dat de bestuurders van de betrokken ondernemersverenigingen een gedragen en perspectiefrijk voorstel voor een "Crisiscenario" (optie 3) uitwerken.

Op basis van de aanvullende informatie zal de Regiegroep op korte termijn haar definitieve standpunt bepalen. Naar verwachting zal dan vervolgens een beroep op de gemeente worden gedaan om bij te dragen aan een "crisiskrediet".

De bijdrage die van de gemeente verwacht wordt is naar verwachting relatief gering. Niettemin wordt voorgesteld voor de jaren 2009 en 2010 rekening te houden met een bijdrage van € 15.000,- per jaar.